

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLO) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal: —
Szabadka, IV., Rakóczi-u. 20. szám
Telefonszám 800.

Felolvasó szerkesztő:
KÖNYA LAJOS.

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután —
Előfizetési díj: havonta 15 korona

A vasutasok fizetésjavítása.

Belgrádból jelentik: A közlekedésügyi miniszter az összes vasutigazgatóságokkal a következőket közölte:

A drágaság növekedése miatt az összes rendszeres vasúti személyzetnek a drágasági pótlékot fölemeli. Az emelés mértéke az alábbi, mindig a szoroson vett Szerbia területén kívül eső vasutigazgatóságok területére érve:

1) A szolgaszemélyzetnek, valamint a segédszemélyzetnek az eddigi drágasági pótlékot 120 százalékkal emeli.

2.) A hivatalnokokat a következőképpen: 2200 K fizetésen aluliaknak 120 százalékkal, 2200—2800 K-ig kizáróan: 100 százalékkal, 2800—3600-ig kizáróan: 90 százalékkal, 3600—4800-ig kizáróan: 80 százalékkal, 4800—6400-ig kizáróan: 70 százalékkal, 6400—8000-ig kizáróan: 60 százalékkal, 8000 K-nál magasabb fizetésnél 50 százalékkal. Mindez 1. évi november hó 1-jétől érvényes.

Azoknál a hivatalnokoknál és szolgáknál azonban, akik fizetési pótlékukat dinárban kapják, a mostani pótlék semmivel sem növekszik.

Emellett beszerzési segély címén az összes személyzetnek, amely rendszeres havi fizetést kap, kiadandó egy havi fizetése az összes pótlékokkal, de lakbér nélkül. A szolgák nyugdíja mellett kiad az állam akár azoknak maguknak, akár családjuknak 50 százalékos abból a pótlékból, melyet az illető élves. Az előbbi nyugdíjasok, a nyugdíjasok családjai, özvegyei és árvái a nyugdíj mellett még a drágasági pótlék 100 százalékat kapják.

Az igazgatóságokat felhívja a miniszter, hogy minél előbb összközljék a kifizetéseket a táblázat szerint, de legkésőbb december 25-éig, még pedig úgy a pótlékot, mint a segélyt ki kell adni erre az

időre és az igazgatóságoknak aronnal be kell terjeszteniük javaslatukat a közlekedésügyi minisztériumhoz a drágasági pótlékok megállapításáról, mert e szerint dolgozzák ott ki a végleges táblázatot a pótlékokról. Ez a táblázat lesz azután érvényes a jövőre nézve.

A régens párisi utjának célja.

A párisi Intranzigeant írja: Sándor délszláv régens párisi látogatásának a fő oka a délszláv kormányának az a szándéka, hogy a hadikárpótlást megkapja. Szerbia 6 milliárd marka hadikárpótlást követel. A szövetségesek azonban azon az állásponton vannak, hogy Szerbia az új tartományokkal elegendőképpen kárpótolva van. — Szerbia meg is a 6 milliárdnak a kifizetését, nem pedig a hitelezését követeli.

Stambulinszki a békéről.

A belgrádi „Politika“ című lap a most megkötött bolgár békéről ír és Stambulinszki a kijelentéssel ellen fordul, mert ez azt merdén, hogy az eivett Caribrodot 3 év múlva ugys vissza kell adni Bulgáriának. — Azek a területek — írja a Politika — melyeket a békeszerződés Szerbiának adott, azek is maradnak örökre.

A bolgárok ki akarják végezni volt királyukat.

A bolgár képviselőház radikális csoportjai törvénytervezetet terjesztettek elő a háboruban vétkes összes személyek megbüntetéséről. Ezeket mind bíróság elé állítják, szám szerint 200-at, nagyrészt katonákat, köztük az egész volt kormányt. Ferdinánd volt királyt is felelősségre vonják. A tervezet szerint órák halálos ítélet várna.

Nikita különbékéje.

A békekonzferencia legfelsőbb tanácsa a montenegrói külügyminisztertől levelet kapott és abban Nikita király kijelenti, hogy reá és országára nem kötelező egy olyan meg egyezés, melyet a jugoszlávok írtak alá, hanem 3 különbékét akar kötni Németországgal, Németausztriával, Magyarországgal és Bulgáriával.

Olaszország szövetségét keres.

A zágrábi „Obzor“ írja: Olaszország szövetségét szeretne létesíteni Magyarországgal és Romániával, főként természetesen abból a célból, hogy biztosítsa magát Jugoszlávia ellen; de ez a szövetség nem fog neki sikerülni, mert különösen Magyarországnak máskéll kell új érvényesítést keresnie.

Új kereskedelmi szerződés Ausztriával.

Belgrádban már megkezdtek a tárgyalásokat új kereskedelmi szerződés létesítése céljából Jugoszlávia és Ausztria között.

A kolozsvári egyetem.

A románok által lefoglalt kolozsvári egyetemet az eddigi tervektől eltérően nem Szegedre, hanem valószínűleg Budára fogják áthelyezni.

Anyavédelem

a munkáskonferencián.

A nemzetközi munkáskonferencia elfogadta azt a javaslatot, hogy a nőknek 6 héttel szülés előtt és 6 héttel szülés után nem szabad dolgozniuk.

Amerikai—német kereskedelem.

A statisztikai adatok szerint a fegyverszünet megkötésétől mostanáig az Amerikai Egyesült-Államokból Németországba 8.800.000 dollárnyi, Németországból Amerikába pedig 1.500.000 dollárnyi árut szállítottak.

A diplomáciai összeköttetés megszakhitása Mexikóval.

Washington. A szenátus felkérte Wilsonot, vonja vissza Carranza mexikói tábornokelnök kormányának az elismerését és szakítsa meg vele a diplomáciai összeköttetést.

A pénzügyi delegáció rendelete az adóelőlegekről.

(Saját tud.)

— dec. 10

Asz újvidéki pénzügyi delegáció 10.809. sz. a. kelt rendeletében a jövő 1920 évre szóló adóelőlegek becsapására utasítja az illetékes pénzügyi hatóságokat. — Ezek mintegy alapját képezik az eddig elé jogerősen kivett rohadó és háborús jövedelmek, továbbá az 1917., 1918. és 19. évi kereseti adóknak.

Es iránt felhatalmazták a pénzügyi delegátust egy ideiglenes bizottság alakítására, amely az adóelőlegek fizetési képességét és az adóelőlegek magasságát állapítja meg.

A bizottság a rendelet szerint 1 elnökből és 4 tagból áll. Az elnök; az eddig kinevezett vagy kinevezéshez felterjesztett elnökökből jelölök ki. A tagok közül ketőt a pénzügyminiszter a pénzügyi köréből, ketőt pedig a főispán felterjesztésére nevez ki.

Ha valamelyik adózó polgár a rá rótt előlegeket meg akarja találni, igazolási kérelemmel fordulhat a pénzügyi delegációhoz. A folyamodásnak a fizetésre nézve nincs halasztó hatálya. Amennyiben a kivetésnél és behajtásnál akadályok merülnek fel, a delegátust katonai karhatalmat vehetnek igénybe. A bizottságot a pénzügyigazgatósági kiküldöttel együtt a városi hatóság alakítja meg.

Működnek a ruhatolvajok.

(Saját tud.)

— dec. 11

Amióta beállt a sord idő, azóta a ruhatolvajok száma tetemesen megnövekedett. A fásékony szabadkai jászok nem áldozzák fel magukat a tél hidegének; friss jó egészségben akarják megérni a jövő esztendőt, ehhez azonban jó meleg ruhára van szükség, tehát ruhát lopnak.

Vojnics Párcsár István jómódu gazdától többek között tegnap éjjel ismeretlen tettesek csak 7000 korona értékű ruhaneműt emeltek el. Az értékes öltönyöket a tettes a károsult lakásának előszobájából lopta el, melynek állandóan sárva tartott ajtaját álküccsel nyitotta fel a tolvaj, aki oly ügyesen végente a munkáját, hogy még a szomszéd szobában lévő hárszobák se vettek észre semmit és csak reggel fedették fel a hiányt. Az esetről jelentést tettek a rendőrségen.

Ugyanesen éjjelen Drulin Timóné lakását is ismeretlen tettes fosztotta ki. A háznál lévő apróbb értékű tárgyakon kívül 1000 korona értékű ruhaneműt vett pártfogás alá a tolvaj. A rendőrség azonban már ma kézre kerítette a tettest Zsarnóczy Pál személyében, aki beismerte tettét. A lopott holmi nagy része megkerült, néhány apróbb tárgyat és egy pár cipőt azonban 200 koronáért adott el a tolvaj. Zsarnóczy ellen megindították az eljárást.

Kidobják és fölemelik.

— Hogyan dolgoznak az „emberséges“ hízurak? —

Rége nem volt már annyi dolga egy szabadkai rendőrkapitánynak sem, mint van most Pukovics rendőrkapitánynak a lakásügyekkel. Alig győri csak aláírni is a szabadkai szegény házilag dákknak lakbérrelései kérelmeit, melyek mind az 6 kesén keresettől mennek a nyomorult partájokhoz, az alig 615 lakókhos. Amint magadtuk, a lakbérrelései kérelmeknél az a legérdekesebb, hogy majdnem minden háztulajdonosnak a kérelme jogtalan, sőt esetenként büntetendő összekezdés is egyszerűen, amennyiben igen sokan nem restellnek a legeszméletlenebb módon hazudni kérelmekben, t. i. a rendőrhatalomhoz írték beadványukba a valónak meg nem felelő, annál jóval nagyobb lakbért írni az 1914. aug. 1-jét megelőző időre, hogy így aszerint legyen „joguk“ emelni a béreket.

A legtöbb lakó perasse lusta utánanézni a dolgoznak — akik 1914. után hurokoltak mostani lakásukba — és szó nélkül téri az emelést, nem is gondolván arra, hogy házigazdája milyen fortélyokkal élt az 6 szebe ellen. Főbb ilyen esete: tudunk és esztől föl hívjuk a lakók és a rendőrkapitány figyelmét a lakásrendelet 24. §-ára, amely a rendelet rendelkezéseinek meghibásítása céljából való valótlán adatok beírásaitól 6 hónapig terjedő pénzbüntetéssel sújja.

A házigazdák mintaképe óv. b. V. M. né Kossuth utcai palotatulajdonos, aki ugyanilyen fortélyllyal kérte egyik lakója bérének 830 koronáról a duplájára való emelését. A rendőrhatalomhoz címzett kérelmében 830 koronát jelölt meg 1914. évi lakbérként, holott az akkori lakbér csak 400 korona volt. A lakó természetesen nem fogadta el az emelést, mert már is többet fizet a megengedett emelésnél is, sőt szemféltől a valótlán adat beírásáért kihágási eljárást indított a kapzsi háztulajdonos ellen (aki mellesleg írta, hogy éreken át ne működjen a lakó részére a kut, annak a lakásiba a tetőn át bejárnék a víz stb). Ennek a lakónak a példáját kellene követniök a többi kihasználói és a gyonesekirózott lakóknak is. Külön pikatériája ennek a dolgoznak, hogy bár a rendelet világosan megmondja, hogy okt. 31-étől kezdve minden felmondást a rendőrhatalomhoz írták, — az előbbi lakó ellen az említett V. M. né nov. 14-én a szabadkai járásbíróság mulasztási ítéletet hozott (holott az a pereset meg sem idésték) és köteleztette a lakó azonnali kifizetésére a 98 koronás perkoltság megfizetésére — felebbvitelre való tekintet nélkül. Előbb tehát kidobták a lakásból, 2 hét múlva pedig jogtalan mértékben hatalmasan fölemelte lakbérét. Ezt csinálja valaki utána: Kidobja a lakót és fölemeli — a lakbérét!

A statáriális bűnpör.

(Saját tud.)

— dec. 11

Tegnap számunkban részletes tudósítást közöltünk a statáriális bíróság első szabadkai működéséről.

A rablásról vádolt cigányok ügyében a tanú kihallgatások tegnap reggel tovább folytak. Az első tanú Mészáros Máté, akit november hó 23-án raboltak ki, Sárközi teljes határozottsággal felismeri Győrfi jelenlétét nem meri eskü alatti bizonyítani, mert oldalt állt, míg Sárközi késs állásba vágott fegyverrel vele szemben állt.

Szűcs József lényegtelen vallomása után dr. Milics elnök befejezettnek nyilvánítja a bizonyítási eljárást.

Esután a vádbeszédre került a sor. Dr. Magyarésvite főügyész hatalmas vádbeszédben bizonyítja Sárközi Gusztáv és Lakatos Máté bűnösségét, akikre statáriális ítéletet kért. Sárközi József és Győrfi Károly ellen a bizonyítás nem hozott föl elég terhelő adatot, a rendes bíróság elé kívánja utalni. Az ötödrendű vádlott, Petrovics Rókus ellen, miután ellene semmiféle terhelő adat nem került föl, a vádat elejti. Petrovics erre elhagyta a vádlottak padját.

A vádbeszéd elhangsása után a védelemre került a sor. Dr. Petrovics ügyvéd Sárközi védelmében meggyőző erejű beszédében bizonyítja, hogy a vallomásokból még homályosan sem lehet megállapítani Sárközi bűnösségét, aki a terhelő vallomásokkal szemben alibit igazolt. Tárgyi bizonyíték ellene nincs. Lakatos Manólovics

dr. védi. Sárközi József és Győrfi Károlyt Szűcs dr. védi. Magyar nyelven tartotta vádbeszédét, amelyben vádemelési szabadláb ra helyezését kérte, miután előzők aszmmiféle bizonyíték nem került föl. Kifogásolja a főügyész azon indítványát, hogy ügyüket rendes bíróság elé utalják, mert ez csak az esetben volna jogszerű ha alapos bizonyítékok merültek volna föl a tárgyalás folyamán ellentük. A tartalmas vádbeszédet tolmácsolják a bíróságnak, amely utána a bíróság fessült várakozások között ítélethozatalra vonult vissza.

A bíróság rövid tanácskozás után elfoglalja helyét, elővesetük a vádlottakat és az elnök háromnegyed tizenkét órakor mély esendben kihirdeti a bíróság ítéletét. Az ítélet megokolásában kifejti, hogy a bíróság nem hozhatott halálos ítéletet, mert e tekintetben nem voltak egyesök a vélemények. Halálos ítéletet pedig csak egyhangú vélemény alapján lehet hozni.

Az ítélet, mely így a bíróság végzéseként hangzott el, Sárközi Gusztávot és Lakatos Mátét a rendes bíróság elé utalja assal, hogy továbbra is fogva maradnak, a többi vádlottakat azonban szabadláb ra helyezi.

Asz első statáriális tárgyalás ezzel véget ért.

— Dr. Pavković Milutin tisztiorvos rendel d. s. 8-10, d. u. 2-3-ig Batthyány utca 6 a. Csajkás-féle ház.

A maximális árak.

A szabadkai ármegállapító bizottság megállapította az élelmiszerek és egyéb cikkek következő legmagasabb árát Szabadkára és vidékére nézve. Az árak a mai naptól fogva érvényesek és a következők: Buzs 300 korona, okukoric 200, csöves kukorica 90, rozs 220, zab és árpa 300, krumpli 120, szalma 60, szasz 120 korona mástermásként. Nálás liszt 5, kenyérliszt 4, főzöliszt 4.50, hízott sertés élősulyban 15, sertés hú 13, és 15, szalonna 22, zsír 26 marhahús 14 és 12, birkahús 18 és 12, borjúhús 16 és 15, turó 20, sajt 28, bab 6, mák 12, foghagyma 5, vöröshagyma 2, paprika 70, kövér kassa 18, kövér liba 20, kövér pulyka 18, alma 14, körte 16, dió 24, mogoró 24, gesztenye 8, szőlő 18 korona kúroként. Tojás drója 120, tejföl literje 24, tej 8 korona. Torona darabja 1 csirke párja 23, sovány kassa 36, sovány liba párja 16) sovány pulyka párja 140, ujjbor literje 12, óbo: 14 szilva-pálka 80, tököly 80, citrom darabja 8 korona, fa olajként 1030, mástermásként 40, vágva 60 korona.

Ezeket az árakat az árusító helyeken mindenütt feltűnően kell jelezni.

HIREK.

— A felülbélyegzés meghosszabbítása Dr. Matievics István főispán, a felülbélyegző bizottság elnöke a következő felhívást közli: A szabadkai felülbélyegző bizottság határozata alapján a koronabélyegzés f. hó 13-ig bezárólag meghosszabbított. Felhívatik a t. közönség, hogy azon bélyegzett bankjegyeket, melyek ninosenek pecséttel ellátva, szombatig pecsételtessék föl, — mert ellenkező esetben a felül nem pecsételt bélyegzett bankjegyek nem lesznek alkalmasak a forgalomba hozatalra.

— A szegény tanulók felruházása. A város a szegény tanulókat a múlt hónap folyamán ruházta fel; a cipőkiosztást azonban karácsonyra halasztották el. Nem tudtak ugyanis annyi cipőt beszerezni, amennyi szükséges. Körülbelül 600 szegényorszu tanuló lát el cipővel a városi hatóság. A tanács már utasította az iskolafelügyelőt, hogy a szegény tanulók felruházása iránt intézkedjen.

— A tisztviselők fizetése. Balgrádból jelentik, hogy a minisztertanács a tisztviselők drágasági pótlékának az ügyében a következőképp döntött: a X és XI. fizetési osztálybeliek 120 százalékos drágasági pótlékot kapnak, a többi (IX.—I.) osztálybeliek pedig három csoportban 100, 80 és 60 százalékos.

— Megnyitnak az iskolák. Egy hónappal ezelőtt az iskolafelügyelő a fa- és aszénhiányra való tekintettel több belterületi elemi iskolában becsúttatott az előadásokat. Most minlán a nyokban tiszelőanyagállomány érkezik Szabadkára, melyből a tanintézetek számára is utalnak hi nagyobb mennyiséggel, az iskolákat már a jövő hét folyamán lemet megnyithatják.

Tudomány és politika. Mivel az egyes antant-államok a német tudományt bojkott alá vették, most az összes német tudósok közösen elhatározták, hogy ezekben az országokban semmiféle kongresszuson sem jelennek meg.

Szamuelyiék aranyai. A vérszopó Szamuelyi Tibor egész családját elfogták a napokban Győrött és találtak náruk 23 és fél kiló aranyat meg drágaköveket. Természetesen megindították ellenük az eljárást annak a kidzsidóságra, honnan szerették ezt a sok kincset.

Vasuti mozdonyokat kap Jugoszlávia. Belgrádból jelentik: Krisztián miniszter most ért vissza bécsi utjáról. Utazásának főcélja volt, hogy az osztrák kormánytól vasúti anyagot szerezzen. Az osztrák kormány megígérte, hogy ad Jugoszláviának 50 kifogástalan mozdonyt ugyanannyi hesszáhatatlanért; továbbá ad 17 új mozdonyt és 150 székelyt műhelyekben Ellenszolgálatként az osztrák kormány az érvényben lépő kompenzációs szerződés teljesítését kívánja.

Tábornokok ügye Belgrádban. A Tribuna jelentése szerint Stefanovics Dusan tábornok ellen a hadügyminiszter rendelkezésre álló iratok miatt fegyelmi vizsgálatot indítottak. Vésztovics montenegrói tábornok utasítással igazolvány nélkül akart osztrákországra menekülni és elfogták és Belgrádba vitték. Vésztovics tábornok összeköttetésben volt Nikita volt király ügyvédekkel. Haszárulás vádját emelték ellene.

A „békés” hirdetés. A Hamburger Blätterben megjelent következő hirdetés beszédes bizonyosságra emel, mennyire megváltoztak az idők a harcias Németországban. A hirdetés így szól: „Szülők és nevelők! Ne vásároljatok a gyermekeknek karácsonyra ölömkatonát, vagy háborús képek könyvet! Neveljétek az ifjúságot a béke szeretetére!”

A Shakespeare-szálloda eladása. Az angliai Stratfordban fennáll még a 14. századból az a szálloda, ahol a hagyomány szerint Shakespeare lakott. Ez a szálloda most gazdát cserélt 54 ezer font sterlingért.

A pénzelismervények árfolyama. A pénzelismervényeknél kevesebb és a levont 20 százalékról szóló elismervényeknek már megvan az árfolyamuk. Ujvidéken 102 koronáról szóló elismervényért 100 koronát adnak.

Mikor a csempész is felebbes. Tiltakozó Mihályt, aki 4 mm szalonát akart a demarkációs vonalon túli területre csempészni; a rendőrbíró 2 napi elzárásra és 50 korona pénzbírságra ítélte el. A terhelt felebbezett, a másodfokú bíróság az ítéletet helybenhagyta.

Kerékpárlopás. Tegnap délelőtt ismeretlen tettes ellopta Somogyi Gyula vadonatúj kerékpárját. A kár 2000 korona. A károsult az esetről jelentést tett a rendőrségen. A nyomozás megindult.

Egy tehén és öt juh. Mirkovics Valimir helybeli lakos ma pinaszt tett a rendőrségen, hogy a minap éjjel a vágóhídi istállóban lévő jószágai közül 1 tehenet és 5 juhot ismeretlen tettesek elhajtottak. A kár meghaladja a 10,000 koronát. A rendőrség a nyomozást megindította.

Színház-Kabaré.

A Royal-kabaré új műsora: A jósnő.

Személyek: Jósnő: Nagy Anai, Férj: Tóth Károly.

Rossz kedved van papá?

Gábor Andor tréfája. Személyek: Az asszony: Járav B. — A férj: Imre László, — Cseléd: Utassy.

A tordai hasadók.

Tréfa. — Igazgató: Bosnyák. — Cseléd ur: Imre László. — Primadonna: Utassy.

Attrakció.

Strobl és Burgel angol zenebohócok, szép táncok.

Magánszámok:

JÁRAY BÖSKE a Medgyasszay-színház tagja, NAGY ANCI primadonna, BOSNYÁK GYULA tenorista, IMRE LÁSZLÓ.

Konferál: FEKETE TIVADAR hirdető.

MOZI.

Royal-Mozi műsorából:

Lidia Broelli a mozivilág csillaga lép fel csütörtökig a Royal mozikban, a Szerelmi Összeesküvés filmjének pompás főszerepében. A darab elgondolása, finom esztétikája, bonyolult, kedves humora nagy sikerű alkalom Lidia Broellinek arra, hogy művészetét érvényre juttassa.

Korzó-Mozi műsorából:

Az utolsó hét. A szép képekért rajongó mozilátogatóknak mindig kedves volt Európa legjobb filmgyárának — a Nordisknak a produkciója. Hosszu szünet után a Korzó-Mozi ismét egy elsőrangú Nordisk filmet tűzött műsorára, melynek „Az utolsó hét” a címe. A nagyhatású társadalmi drámának fő női szerepét Fried Peterson a díjak kedves színésznője játssza a töle megszokott művészetével. A csoda szép, tiszta, teljesen új állapotban lévő film csütörtöktől vasárnapig marad műsoron.

LIFKA-MOZI.

Hétfőtől csütörtökig A szezon legjobb attrakciója! Salamon király kincsei Klasszikus filmjének 5 felv. az 6-korból Hagar Ragger regénye után készítette. Ciptown filmcorporation Délafrika. Naponta 3 előadás 4, 6, és fél 8.

A jövő héten :: Zöld bogár a Korzóban ::

Tisza István hagyatéka. Horthy Miklós magyar fővezér közölte a rokonság-egyesület elnökségével, hogy Tisza István gróf, pár nappal halála előtt, egész vagyonát, mintegy 8 millió koronát, hűdi jótékonyági célokra hagyta.

Szalontai Ferike — a Royal kabaróban. Szombaton lép fel a szabadkai közönség kedves ismerős Szalontai Ferike a Royal kabaróban. Hosszabb vendégszerzésére jön Szabadkára fanyas kabaréműsorral, kétségtelenül oly sikerrel, mint amilyenben nap nap után ünneplik Pécsen. Vele lépnek fel először a híres angol zenebohócok, szép táncosok.

A maximálás. Megmaximálták a közönségleteli cikkek árait. A hatóság figyelmébe ajánljuk azonban azt a körülményt, hogy az újvidéki rendőrhatalóság maximálása visszafelé sült el. A szirt pl. 35 koronára maximálták, de ezzel egyidejűleg eltűnt a piacról is. — Eppigy vannak a többi áruval is. — Azért erre is kell ügyelni.

Csütörtöktől — vasárnapig a NORDISK-gyár remeke

Az utolsó hét a Korzóban!

D'Annunzio elkészítette síremlékét. Gabriella d'Annunzio, mielőtt eladta Fiume meghódítására, hosszúra nyúló gondolatközlést arról, hogy ha hősi halált hal, szép helyen temessék el és művészi emléket állítsanak díszességét. Egy olasz újságban jelent meg a hír, hogy d'Annunzio az Adria-tenger partján kikeresett egy szép helyet, amely annak idején legszebb szőnyeggel megrakottá inspirálta s oda egy híres olasz szobrász és egy nem kevésbé híres építész nagy szerű síremléket tervezett és elkészítették el a maga számára. A síremlék teljesen elkészült, mielőtt d'Annunzio elindult volna Fiuméba, de — mint az események mutatják — a költőnek egyelőre még nincs szüksége rája.

Botot az árdragítókra. Az antant legfőbb gazdasági tanácsához beosztott angol delegáció főnöke a magyar közlekedési miniszterhez írt átiratában a magyar árdragítási törvényeknek angol és francia mintára való megreformálását ajánlja. Ez az első két esetben kényszermunka, hermafroditikus elmarasztalás esetén pedig eszenfélül még 25 bot.

A kertész utiládája. Dugonics László szőlőművelőnek illetőségű kertész ma panaszt tett a rendőrségen, hogy tegnap éjjel az Erzsébet szállodában bérelt szobájából ismeretlen tettesek ellopták az utiládáját, mely rubaneműt, néhány száz korona készpénzt és igazoló okiratokat tartalmazott. A kár 1000 korona. A rendőrség a nyomozást megindította.

Előjegyzést napra. A Szent Antal-nyonda elkészítette az 1920-ik évre szóló előjegyzési naptárt. Ára 5 korona, kemény táblával hat korona. Kapható a „Delvidék” kiadóhivatalában.

Értesítés. Van szerencsém a n. 6. könsz. b. tudomásra hozni, hogyvalódi AMERIKAI fogaim megérkeztek. Készíték mindán, a modern fogászatba vágó művelő. Fogműtőre egész nap nyitva. Kiváló tiszteltet Schaffer Géza Kossuth-u. Prokász-palota I. em. Kérem a címre figyelni.

Szembetegségek részére rendel dr. Wilhelm, a kórkórház szemészeti osztályának v. főorvosa szemész és belgyógyász naponkénti délután 7-től 9-ig, délután 1-től fél 4-ig, I. kör Bem-utca 162 sz. alatt saját háza.

Dr. Vésztó Jenő orvos rendelője azaz betegségek részére Lakása: VI. kör, Mári Terésta-ter 12., Vojnisch Pirost háza. Rendel: d. e. 7—9-ig. fél 4-ig és 5—7-ig.

ROYAL-MOZI

Kadditól—csütörtökig LIDIA BORELLI ragyogó szépségű mozi star fellépté Szerelmi Összeesküvés filmjének 4 felv. — Előjátékkal Előadások délután 4 és fél 6-kor

Gazdasági rovat

Írja: Horvath S. műkertész.

Mikor ültessünk gyümölcs-fákat?

A gyümölcsfák kiültetése azon évszakban történik, melyben a növényvilágban a fejlődés megszűnt. Hogy mikor szűnik meg a növényben a fejlődés, ezt kívülről a levelek sárgulásával lehet megítélni. A nedv, mely a fának életet ad, visszalép és egy belső, néhány centiméteres sávra visszahúzódnak. A fák ezen időszakos élettelensége rendszerint október végéig tart. Ez az idő még akkor is jó, ha a fák kiültetése történik, ha tulesős nedvesség, vagy erős fagy munkánkat meg nem akadályozza. Ki ősszel fát akar ültetni, vagy máshonnan hozott és ezeket télen át föld alá betakarja, az tavasszal, mikor a fák állandó helyére kiülteti, erre fogja venni, hogy a megsejteszt gyökerek télen át behegedjenek. A figyelemmel szemlélő még azt is észre fogja venni, hogy a tél tartama alatt új finom gyökerek képződnek.

Támaszkodva a gyökerek sebei télen át tökéletesen behegedésére és új gyökerek képződésére, logikailag következik, mindenképpen fog győződni arról, hogy a fákat az új gyökerek képződése előtt kell átültetni.

Minél előbb ültetjük ki a gyümölcsfákat, annál biztosabban fognak kihajlani; azért, aki fát akar kiültetni, tegye ezt ősszel, még pedig inkább novemberben, mint decemberben, azóval minél előbb, annál jobb.

Hogy miért előnyösebb a fákát ősszel ültetni arra nézve véleményem a következő:

A visszakurtított gyökerek télen át behegednek, valamint új finom szivógyökerek képződnek, melyek tavasszal rögtön megkezdik működésüket; a fák ennek következtében mielőbb kihajlani kezdenek; de ősszel a fák között nagyobb választék is van a fajták között, mint tavasszal, mikor már a finomabb fajtákat eladták. Ezek előbb behajlása után meggyőzőem, hogy a felsorolt szabályok alul vannak olyan kivételes esetek, amikor a tavasszal ültetés van helyén. Így például éghajlaton vagy aradásotnak kitett területeken, értékenyebb fajtájú cseresznye, szeder stb. hasorló esetekben a tavasszal ültetést ajánlatosabb lesz alkalmazni.

Több gazdaságtól hallottam, már, hogy nálunk, miandhiába, lehetetlen gyümölcsfát ültetni, mert a talaj meg az éghajlat nem nekik való, hanem a nének és mielőtt gyümölcsöt teremne, kiszáradnak. Kár a fáradságot és időt, melyet az ember rájuk pazarol.

(Folytatás köv.)

Betegség miatt sürgősen eladó

Othón-szálloda

12. vőház, étterem és mosgószinhas szép teleremmel beépített szinpadal és hozzávaló többféle díszletekkel, kerthelyiséggel, villanygáz és vízvezetékekkel, épület és teljes felszereléssel eladó. Tudakozódní lehet a tulajdonosnál

Kurin Ernő. Ada

Jó házból való két fin szakácstanoncnak

felvétetik. **Bárany-szálloda**

Pék kemence

bérbeadó és pék-sogéd felvétetik

Malusev-iroda

Pál és Morvai

üzlete, Kállai-Albert utca.

Aprított tűzifák, lúkkasztó és dorongok, kicsinyben és nagyban kapható

Zsirszóda

kapható **Nojések Géza** fűszernagykereskedőnél SZABADKA. Telefon 2-22

ELŐNYÖS NAGY-

BANI ÁRAKON

KAPHATÓ

Magcsávázó-szer

- Vasgálic
- Kénsav
- Salétromsav
- Kéklő 1-a fel kg-os árucikkben
- Marószóda, lukovác
- Keményítő darabos 70 kg-os csomagokban
- Karbid 60 kg-os csomagokban
- Burgonyakeményítő
- liszt 1-a 75 kg-os csomagokban
- Sidol
- Vaspor-kupolák
- Kéklő tucatonként
- Szóda-bikarbóna
- Szalmiák, darabos
- Schellack (orang)
- Bilistyei ólomzárólt
- Vegyisztatcefsav ballonokban

Kénlap 1-a olasz kőből.

Szegedi paprika Gömb-sárvai

Gyertya

Tea 1-a ceyloni

Fahéj

Pipereszappan 1-a minőség

Puder gyógyszereszek részére

TRAFIKANT-nál

Főzész-utca 308. Telefon 4-65 sz

OHO Shampoo

A legjobb tej- és hajmosószer. Pehelykönnyű haj. Tiszta tejbőr. Kapható minden jobb pipereüzletben. Ára 2 korona.

Telefon 55.

Telefon 55.

Karácsonyi

cikkek

Aprószőlő, Mazsolaszőlő, Mandola, hékjes, Mogyoróhéjjas, Dió, Maroni, Cukorka, Csokoládé, Kávényers, Kávépárló, Rum, Tea, legfinomabb argol, Likőr, Rizs, Maccaroni, Bors, Szardínia, Cakts, Fahéj, Gyertya.

Klein Géza nagykereskedő Szabadka.

Vásárolk vegyeskereskedő teli almát, karbidot, új-bort és pálinkát, **Schmidt és Dietrich** Bácsfeketehegy Tel. 9.

APROHIRDETÉSEK

EGY 14 év óta fennálló jó forgalmú varrógép, kerékpár és gramofonúze trafik- és béklyegárdával együtt, elkötés miatt szorinai eladó, illetve átad Cim a kiadóban.

EGY FIU tanoncul felvétetik Nojések Géza fűszernagykereskedőnél, Szabadka. Telefon 222.

Egy gavalér fekete finom férfi teli kabát eladó Kevács u.384 (Malasy u. sz. rok) Hízi Károly 2706-

Menyasszonyi kelgye teljesen új eladó. Cim a kiadóban. 2708-

Egy új vasutasköpeny Kőlesey utca 788. 2707-

12. LANC kezelő Magyar-utca eladó Cim a kiadóban, 2702-

Privatizált ház eladó a Károlyi tere VI. Petőfi u.63. 2701-

100 négyzet méter gazdasági épületek Topolyai határban eladó. Ertekezni lehet Mikuska Felix nagykereskedőnél Topolyán 2708-

EGY fiatal fűszerkereskedő-sogéd állást keres, beszél magyar, német, szerb nyelvet. Cim a kiadóban. 2695-

A tud felvilágosítást adni ZÓDI János szabadkai születésű 6. honv. gy. sz. belkatonáról (burbély volt, aki 1918-ban orosz fogságba esett (Szibériában volt). Egyszer azt írta, hogy úiban van hazafelé. De ennek már harmadfél szta azje. 2711-

Igen jó szék napi szappan eladó nagyban és kisajnyban. Cim a kiadóban

Mérnöki iroda.

Földmérés, mindennemű mérnöki munkák tervezése, építész-vezetés, ellenőrzés és lezárolás. Szakvélemények leadása.

Bosch Miksa okleveles mérnök, Kazinczy-u. 87. Haiscr útdő mellett

Szabó Kálmán-féle

liszt- és fűszerárjegyzék volt S.antics-, most Margit-nalozn.ual szentben.

Mig a készlet tart:

- Legfinomabb dupla 0-ás kg. ja K. 8-
- " főző és gyúró kg. " 7-
- Tiszta buzaderce kg. " 170
- Valódi dobozos "Fratk" kávé 1/2, 1/4, 1/8 dobozokban kg K 12-
- Elsőrendű nyers "Kula" kávé 78-
- Legfinom. rizs (japán) K 82-
- Elsőrendű kék mák literje megdarálva K 18-
- Fehér asztali érlött és kőő kg. ja K 7-

IPARMŰVÉSZETI

:- TANFOLYAM :-

Schober iparm. rajztanárvezetésével

December 15. től

: Rajzolás, :

: Selyemfestés, :

: Bőrdíszítés :

Bővebbet d. e. 10-12 óráig Szabó címfeleónél. Kazinczy-u. 80. szám.

Tört aranyat a legmagasabb árrban veszek. **Órák és ékszerék** eladása és javítása a legolcsóbban

Adám Imre

órák és ékszerésznél **Rudics-u 2. Telef. 649.**

Egy fiatal könyvtőzsogéd állást keres. Cim a kiadóban.